

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1115/2508

นายจันทา ชัยวันดีโจทก์ นายบุญ แก้ววงษา ที่ 1 นางแจว แก้ววงษา ที่ 2 จำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1599

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยซึ่งเป็นทายาทของเจ้ามรดกผู้ตายได้อาศัยสิทธิของเจ้ามรดกผู้ตายครอบครองที่พิพาทมาเมื่อเจ้ามรดกตายการครอบครองที่พิพาทของจำเลยโดยอาศัยสิทธิของผู้ตายต้องยุติลงนับแต่วันที่เจ้ามรดกตาย และถือได้ว่าจำเลยได้ครอบครองเพื่อตนนับแต่เวลานั้นตลอดมา เพราะสิทธิครอบครองของผู้ตายเป็นมรดกตกทอดแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1599 ที่พิพาทส่วนหนึ่งเป็นมรดกของผู้ตายตกได้แก่ทายาทและยังไม่ได้แบ่งปันกันจำเลยเป็นทายาทคนหนึ่งได้ครอบครองที่พิพาทนับแต่วันเจ้ามรดกตายตลอดมา จำเลยย่อมมีส่วนเป็นเจ้าของที่พิพาทส่วนหนึ่งด้วย โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่ และเมื่อโจทก์นำสืบไม่ได้ความแน่ชัดว่าจำเลยได้ครอบครองเกินส่วนของตนไปเท่าใด โจทก์ก็ไม่มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหาย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสองซึ่งเป็นบุตรและบุตรเขยลอบไปแจ้งการครอบครองใส่ชื่อเป็นเจ้าของที่ดินที่โจทก์ให้จำเลยทั้งสองอาศัยทำกินโจทก์ให้จำเลยถอนแจ้งการครอบครองและออกไปจากที่ จำเลยทั้งสองก็ไม่ยอม ขอให้ศาลบังคับห้ามจำเลยเกี่ยวข้องและใช้ค่าเสียหายจำเลยสู้ว่า ที่พิพาทเป็นของโจทก์กับนางพลอยซึ่งเป็นบิดามารดาจำเลยและได้ยกให้เป็นสิทธิเด็ดขาดแก่จำเลย จำเลยได้ครอบครองเป็นเจ้าของโดยเปิดเผยมา 17 ปีแล้ว โจทก์หมดสิทธิเรียกร้องเอาคืนโจทก์ทราบว่าจำเลยตั้งตนเป็นเจ้าของมาเกินกว่า 1 ปี เพิ่งมาฟ้องคดีจึงขาดอายุความแล้ว โจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่ และโจทก์เรียกร้องค่าเสียหายสูงเกินควรศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่าที่พิพาทเป็นของโจทก์ ให้จำเลยอาศัยชั่วคราวให้ขับไล่จำเลย ห้ามจำเลยเกี่ยวข้องและให้จำเลยใช้ค่าเสียหายจำเลยทั้งสองอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์เห็นว่า โจทก์ยังมีได้ยกที่พิพาทให้จำเลย แต่ที่พิพาทเป็นของโจทก์และนางพลอยภริยา มีสิทธิร่วมกัน เมื่อนางพลอยตายจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นบุตรย่อมมีสิทธิได้รับมรดกของนางพลอยร่วมกับโจทก์ ส่วนจำเลยที่ 1 ครอบครองที่พิพาทโดยอาศัยสิทธิของจำเลยที่ 2 โจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่และเรียกค่าเสียหาย พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์โจทก์ฎีกาศาลฎีกาเห็นว่า จำเลยได้ครอบครองที่พิพาทโดยอาศัยสิทธิของโจทก์และนางพลอย เมื่อนางพลอยตาย สิทธิของนางพลอยเหนือที่พิพาทย่อมตกเป็นของทายาท ซึ่งรวมทั้งจำเลยที่ 2 ด้วย การครอบครองที่พิพาทของจำเลยที่ 2 โดยอาศัยสิทธิของนางพลอยต้องยุติลงนับแต่วันที่นางพลอยตายและถือได้ว่าจำเลยที่ 2 ได้ครอบครองเพื่อตนนับตั้งแต่นั้นตลอดมา เพราะสิทธิครอบครองของนางพลอยเป็นมรดกตกทอดแก่จำเลยที่ 2 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1599 จะถือว่าโจทก์ได้ครอบครองที่พิพาทในฐานะเป็นเจ้าของมาฝ่ายเดียวเกิน 1 ปี ที่พิพาทตกเป็นของโจทก์ผู้เดียวไม่ได้ส่วนที่โจทก์ฎีกาว่า คำให้การของจำเลยขัดแย้งกันในตัวนั้นเห็นว่าจำเลยให้การต่อสู้คดีว่า ที่พิพาทเป็นของจำเลยทั้งหมด และแม้ที่พิพาทจะไม่ใช่ของจำเลยทั้งหมด แต่จำเลยก็เป็นเจ้าของร่วมกับโจทก์ เพราะที่พิพาทเป็นมรดกของนางพลอย ย่อมตกทอดแก่จำเลยในฐานะเป็นบุตรของนางพลอย หาใช่เป็น

ของโจทก์แต่ผู้เดียวไม่ คำให้การของจำเลยจึงไม่ขัดแย้งกัน เมื่อที่พิพาทส่วนหนึ่งเป็นมรดกของ นายพลอยตกได้แก่ทายาทและยังไม่ได้แบ่งปันกัน จำเลยที่ 2 เป็นทายาทนางพลอยย่อมมีส่วน เป็นเจ้าของที่พิพาทด้วย โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่และเมื่อโจทก์นำสืบไม่ได้ความแน่ชัดว่าจำเลย ได้ครอบครองเกินส่วนของตนไปเท่าใด โจทก์ก็ไม่มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายพิพาทชายืน ยกฎีกาโจทก์

องค์คณะ

เพรียง โรจนรัส · สนิท สุมาวงศ์ · ยุ้ย อาตมียะนันท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1115/2508>